

פרשת חיי שרה

והיה הנערה אשר אמר אליה הטי נא כדך ואשתה ואמרה שתה וגם גמליך אשתה, אותה הוכחת...

הבית הלוי אמר שאע"פ שהסימנים שקבע אליעזר לעצמו היו בדרך ניחוש וסימן, מ"מ היתה בהם חכמה וערמה שעל ידם ביקש להבחין את המידות ואת התבונה במעשים של הנערה אשר תבוא לפניו.

ראשית כל כדי לראות אם טובה היא במזגה ליתן לשתות לאיש שאינה מכרת אותו. ובפרט כי לא היה צלוחית כדי לשאוב מן הכד, רק שתה מהכד עצמו כמו שאמר הגמליאיני נא מעט מים מכדך. ואילו לא תהיה טובת לב בודאי שתסרב להשקותו בתירוץ הגון. שהרי מי ודע אם לא ימאס את המים ברוק שבפיו.

ואח"כ יראה כיצד תנהג לאחר יגמור לשתות מן המים שבכד. אם תשאיר את המים בכד ותשא אותם לביתה לא יהא זה מן התבונה, שהרי אולי אין האיש הזה בריא, וא"כ לא כדאי שבני הבית ישתו את המים האלה. מאידך גיסא, אם תחליט שלא לקחתם הביתה ותשפוך את שארית המים לעיניו כדי שתוכל לשאוב מים אחרים, הרי בזה היא מבזה אותו. ועל כרחך עצה היעוצה שתאמר לו "וגם גמליך אשתה", באופן זה לא תצטרך לשפוך את המים ויחד עם זאת יכולה היא לשאוב מים נקיים מן הבאר.

לכך נתכוון אליעזר בקובעו שאמירת שתה וגם גמליך אשתה תהיה סימן טוב. שאז יתברר שהיא טובת מזג וגם בעלת שכל ודרך ארץ שלא לפגוע בכבודו של אדם.

סופו של דבר שרבקה הגדילה לעשות מעבר למה שאליעזר ציפה והעלה בדעתו. שהשיבה "וגם גמליך אשאב עד אם כלו לשתות", ולא כמו שאמר אליעזר "וגם גמליך אשתה". והטעם בזה היתה להוציא מלבו של אליעזר חשד שמא זה שנתנה מים להגמלים היא רק משום שאינה רוצה לשאת המים לביתה, לכן אמרה שתוסיף לשאוב עוד מים עבור הגמלים עד אם כלו לשתות, ובזה הניחה דעתו בכבוד. שנראה שבאמת רוצה להשקות הגמלים, דאם לא כן, לא היה רוצה לשאוב עוד מים להגמלים.

(בית הלוי)